

Warszawa, dnia 1 lipca 2002 r.

Opinia w sprawie dostosowania rządowego projektu ustawy o systemie oceny zgodności do standardów akcesyjnych Unii Europejskiej (druk 517)

I. Uwagi co do zgodności z prawem UE

1. Wybór trybu rozpatrywania projektu - zgodność z Regulaminem Sejmu RP

Przesłany do Sejmu rządowy projekt ustawy o systemie oceny zgodności, opublikowany w druku sejmowym nr 517, po I czytaniu na posiedzeniu Sejmu w dniu 21 czerwca 2002 r. został skierowany do Komisji Europejskiej, w celu rozpatrzenia w trybie przewidzianym w dziale II, rozdział 5 (art. 96-104) Regulaminu Sejmu RP (MP z 2002 r. Nr 23, poz. 398), zwanego dalej Regulaminem.

W piśmie przewodnim do projektu zawarta została wymagana przez artykuł 96 Regulaminu deklaracja Rady Ministrów, że projekt związany jest z dostosowywaniem polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. Do projektu dołączone zostały, zgodnie z wymogiem artykułu 34 ustępy 4 i 5 Regulaminu, projekty aktów wykonawczych oraz tłumaczenia wybranych tekstów przepisów Unii Europejskiej, do których dostosowane ma być polskie prawo. Projekt spełnia wymogi Regulaminu.

2. Informacja o treści projektu

Projekt stanowi kompleksową regulację systemu oceny zgodności wyrobów dopuszczanych do obrotu. Ma on zastąpić obowiązującą ustawę z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw, obejmując dodatkowo materię nie mieszczącą się w jej zakresie, tj. nadzór nad wyrobami wprowadzonymi do obrotu oraz zasadę wzajemnego uznawania.

3. Wzorzec dostosowawczy UE

Wspólnotowy system oceny zgodności wyrobów oparty jest na ponad dwudziestu dyrektywach tzw. nowego podejścia, wprowadzających normy dla kilkudziesięciu rodzajów wyrobów, od zabawek, przez materiały budowlane i sprzęt telekomunikacyjny po urządzenia medyczne. Realizowane poprzez te dyrektywy nowe podejście do harmonizacji technicznej i ustalania wspólnych standardów, opiera się na czterech zasadach określonych w aneksie II do rezolucji Rady z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie nowego podejścia do harmonizacji technicznej i standardów. Zasady te są następujące:

- harmonizacja ogranicza się do zasadniczych wymogów bezpieczeństwa, jakie wyrób musi spełniać, aby zostać dopuszczony do obrotu (wymagania zasadnicze);
- określenie szczegółowych specyfikacji technicznych dotyczących produkcji i wprowadzania na rynek, zgodnych z wymaganiami zasadniczymi oraz uwzględniającymi rozwój technologiczny (normy zharmonizowane), powierzone zostaje organizacjom właściwym na danym obszarze standaryzacji;
- te specyfikacje techniczne nie mają charakteru obligatoryjnego – są to normy przyjmowane dobrowolnie;
- jednocześnie władze państw członkowskich mają obowiązek uznawać, że wyroby wyprodukowane zgodnie ze normami zharmonizowanymi spełniają zasadnicze wymagania określone w dyrektywach.

Sprawne funkcjonowanie tego systemu wymaga z jednej strony gwarantowania przez normy zharmonizowane zgodności z wymaganiami zasadniczymi, z drugiej zaś utrzymywania przez władze państwowe odpowiedzialności za przestrzeganie tych wymagań na swoim terytorium. Prawo UE pozostawia jednak państwom swobodę określenia struktur tworzących krajowe systemy oceny zgodności.

4. Stan zobowiązań Polski

Układ ustanawiający stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) nie zawiera przepisów bezpośrednio odnoszących się do materii regulowanej projektem. Zastosowanie ma jednak w tym przypadku art. 68 Układu, nakładający na Polskę obowiązek zbliżania swojego prawa do obowiązującego ustawodawstwa wspólnotowego. Dodatkowo art. 69 Układu

wśród dziedzin, w których dostosowanie prawa ma szczególnie istotne znaczenie, wymienia przepisy techniczne i normy.

Polskie stanowisko negocjacyjne w obszarze *Swobodny przepływ towarów* w punkcie 10 zawiera deklaracje ustanowienia zgodnego z wzorcami wspólnotowymi systemu oceny zgodności.

Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa w UE w wersji z dnia 12 czerwca 2001 r. (NPPC'2001) w rozdziale 1 *Swobodny przepływ towarów* zawiera priorytet 1.1 *Dostosowanie prawa polskiego w zakresie dyrektyw nowego podejścia*. Priorytet ten przewiduje wprowadzenie dalsze dostosowania w dziedzinie oceny zgodności, nie zawiera jednak planów nowelizacji ustawy o systemie zgodności, akredytacji i zmianie niektórych ustaw.

5. Zakres dostosowania dokonywanego przez projekt

Projekt ustawy o systemie zgodności ma charakter regulacji ramowej, stwarzającej system umożliwiający stosowanie w Polsce wymagań określonych w dyrektywach dotyczących poszczególnych rodzajów wyrobów. Projekt ustanawia struktury instytucjonalne, pozwalające na funkcjonowanie systemu oceny zgodności, określając przy tym wymagania dotyczące instytucji stanowiących jego elementy oraz niezbędne procedury i stwarzając mechanizmy współdziałania z Komisją Europejską. Określone zostały również reguły stosowania oznakowania CE. Projekt wprowadza zasadę uznania za zgodne z wymogami wyrobów dopuszczonych do obrotu w którymkolwiek państwie członkowskim oraz domniemanie spełniania wymagań zasadniczych przez wyroby zgodne z normami zharmonizowanymi, mające fundamentalne znaczenie ze względu na swobodę przepływu towarów.

System ustanawiany przez projekt nie obejmuje wszystkich wyrobów, dla których wymogi określone zostały przez prawo wspólnotowe – przepisy dotyczące wyrobów medycznych lub przepis określający wyspecjalizowany organ nadzoru właściwy dla wyrobów budowlanych zawarte zostaną w odrębnych ustawach. Rozwiązanie takie jest zgodne z prawem wspólnotowym.

6. Tłumaczenia wzorców dostosowawczych

Do projektu dołączone zostały tłumaczenia dwóch aktów prawnych UE: dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/27/WE z dnia 19 maja 1998 r., dotyczącej

nakazów sądowych w sprawach ochrony interesów konsumentów oraz dyrektywy Rady 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych. Jakość tłumaczeń nie budzi zastrzeżeń.

7. Konkluzje

Rządowy projekt ustawy o systemie oceny zgodności, opublikowany w druku sejmowym 517, jest zgodny z obowiązującym prawem Unii Europejskiej. Projekt dostosowuje prawo polskie do obowiązujących przepisów UE.

II. Dostrzeżone usterki legislacyjne

W art. 11 ust. 1 projektu zawarto upoważnienie do wskazania instytucji dokonującej oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na cele obronności lub bezpieczeństwa państwa oraz do ochrony informacji niejawnych m.in. dla szefa Urzędu Ochrony Państwa. Przepis ten wymaga zmiany ze względu na rozwiązanie UOP i zastąpienie go przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencję Wywiadu.

Z uwagi na krótki termin wyznaczony na przygotowanie opinii, Biuro zastrzega sobie prawo zgłaszania dalszych, bardziej szczegółowych uwag w trakcie prac Komisji.

Opracował: Maciej J. Nowakowski